

a

ARCHITECTUUR AGENDA ROTTERDAM

mei - juni / 2004



net opgeleverd **Body House**
een woning met hart en longen

column **SchoolParasites**
het noodlokaal als architectuur

rotterdam objectief **De Doelen** opnieuw bekeken

nieuws **Originele atlas**
brengt Rotterdam in kaart

ma 10 mei

Faculteit Bouwkunde
TU Delft

GLOCAL INNOVATIONS

Opening van de tentoonstelling (zie tentoonstellingen) over de lokale en internationale invloeden op de stad van de toekomst. Sprekers zijn de Japanse architect Shuhei Endo en Camilo Pinilla, prijswinnaar van de studentententoonstelling van de IFHP (International Federation for Housing and Planning).

☎ (015) 278 19 80 / www.bk.tudelft.nl – Faculteit Bouwkunde TU Delft, Berlageweg 1, Delft – 17.30-20.00 uur – toegang vrij

di 11 mei

Berlage Instituut

BEAT SCIENCE

Lezing door Sanford Kwinter, docent aan de School of Architecture van de Rice University, bekend van de publicatie 'Architecture of Time – Towards a theory of event in modernist culture'.

☎ (010) 403 03 99 / www.berlage-instituut.nl – Berlage Instituut, Botersloot 25, Rotterdam – 19.00 uur – € 5,00 (studenten € 2,50) – reserveren noodzakelijk – Engelstalig

wo 12 mei

Gilde Rotterdam

LLOYDKWARTIER

Wandeling door Delfshaven en het Lloydkwartier waar maritieme historie samengaat met bijzondere nieuwbouw.

☎ (010) 436 28 44 / www.gilderotterdam.nl – start: voorzijde Voormalig Belastinggebouw, Puntegalastraat, Rotterdam – 10.00-12.00 uur – € 3,00 – reserveren noodzakelijk

vrij 14 mei

Witte de With

SMITHSONS

Symposium over moderniteit en wonen naar aanleiding van de tentoonstelling over het werk van Alison en Peter Smithson (zie tentoonstellingen). Sprekers zijn o.a. curatoren Dirk van der Heuvel en Max Risselada van de TU Delft, Ben Highmore, docent School of Cultural Studies in Engeland en architect Louisa Hutton van de Architectural Association in Londen. Aansluitend debat o.l.v. moderator Roemer van Toorn.

☎ (010) 411 01 44 / www.wdw.nl – Witte de With, Witte de Withstraat 50, Rotterdam – 11.00-17.00 uur – € 8,00 (studenten € 6,00) – reserveren noodzakelijk – Engelstalig

za 15 mei

Donner Boekhandel

**NATUUR
VERSUS
CULTUUR**

Lezing door fotograaf Anja de Jong over haar Borderland Project. De gelijknamige publicatie en tentoonstelling in het Fotomuseum Den Haag tonen haar fotografisch onderzoek naar de grens tussen natuur- en cultuurlandschap wereldwijd.

☎ (010) 217 52 66

www.donner.nl – Theater in de Kelder, Donner, Lijnbaan 150, Rotterdam – 14.00 uur – toegang vrij – reserveren aanbevolen



di 18 mei

Berlage Instituut

EXQUI-SITE

Lezing door architect Wiel Arets, o.a. bekend van de Universiteitsbibliotheek Utrecht en wooncomplex De Hoge Heren in Rotterdam.

☎ (010) 403 03 99 / www.berlage-instituut.nl – Berlage Instituut, Botersloot 25, Rotterdam – 19.00 uur – € 5,00 (studenten € 2,50) – reserveren noodzakelijk – Engelstalig

wo 19 mei

AIR

ROTTERDAM CENTRAAL



Laatste lezing in de reeks 'Rotterdam op het goede spoor!' over plannen maken, ontwerpen en bouwen aan spoorlijnen en stations. Team CS - Jan Benthem, Adriaan Geuze en Jeroen van Schooten - geeft een eerste indruk van het nieuwe Rotterdam Centraal. Aansluitend gesprek met publiek o.l.v. Tracy Metz.

☎ (010) 289 97 00 / www.airfoundation.nl – Dakzaal Cannons Health Club, Benthemstraat 10, Rotterdam – 20.00 uur – toegang vrij – reserveren aanbevolen

ma 24 mei
WIMBY!

SCHOOLPARASITES

De eerste drie SchoolParasites worden feestelijk in gebruik genomen in aanwezigheid van Maria van der Hoeven, minister van Onderwijs. De parasites, ontworpen als kleine, lichte en tijdelijke gebouwen, vormen het begin van een catalogus met alternatieven voor noodlokalen. Ontwerpers, bouwers en gebruikers geven uitleg. Er is ook een speciaal kinderprogramma.

📞 06 482 534 24 / www.wimby.nl - Lengweg 146, Hoogvliet - 14.00-17.00 uur - toegang vrij

FOTO: MAAKTEN LAUPMAN



di 25 mei
Berlage Instituut

WHY AM I NOT AN ARTIST

Lezing door kunstenaar Vito Acconci, die bekend werd met confronterende body-art performances. Sinds de jaren tachtig richt hij zich op het grensgebied van beeldende kunst en (landschaps)architectuur. Recent werk is Mobile Linear City, een 'stad' bestaande uit zes wooneenheden die in elkaar kunnen worden geschoven tot een enkele oplegger.

📞 (010) 403 03 99 / www.berlage-instituut.nl - Berlage Instituut, Botersloot 25, Rotterdam - 19.00 uur - € 5,00 (studenten € 2,50) - reserveren noodzakelijk - Engelstalig

di 25 mei
Academie van
Bouwkunst

PRORA RÜGEN

Lezingavond in het kader van de internationale workshop over Prora, Hitlers' vakantieparadijs op het eiland Rügen, met een gigantisch strandhotel als topattractie. De kilometerslange overblijfselen staan er nog steeds, zonder ooit een gast te hebben ontvangen. Spreker is historicus Cor Wagenaar die een lezing geeft onder de noemer 'Grossraumplanung - Duits denken over Europa'.

📞 (010) 241 48 55 / www.avb.nl - Academie van Bouwkunst, G.J. de Jonghweg 4-6, Rotterdam - 20.00 uur - toegang vrij



do 27 mei
RKS i.s.m. NRC

STAD ALS LABORATORIUM

Mengen en spreiden zijn veelgehoorde termen in het gemeentelijk debat over haar bewoners. Het debat van de Rotterdamse Kunststichting gaat in op de mythen en waarheden achter de woonpolitiek en stadsplanologie in de grote stad.

📞 (010) 4433 58 33 / www.rks.nl - Arminius, Museumpark 3, Rotterdam - 20.00 uur - € 3,50 - reserveren aanbevolen

vrij 28 mei
Academie van
Bouwkunst

TUINSTEDEN

Lezingenreeks 'Stedelijke vernieuwing' over de herstructurering van de naoorlogse stad. Lezing door Maud Roukens over de Rotterdamse tuinsteden.

📞 (010) 241 48 55 / www.avb.nl - Academie van Bouwkunst, G.J. de Jonghweg 4-6, Rotterdam - 11.00 uur - toegang vrij

za 29 mei
CIC

WEDEROPBOUW IN EEN DAG

Naar aanleiding van de tentoonstelling 'Lelijk is geen argument' (zie tentoonstellingen) wordt met uiteenlopende activiteiten een beeld gegeven van de geschiedenis van de Rotterdamse wederopbouw en de waarde ervan voor de toekomst van de stad.

📞 (010) 489 77 77 / www.wanen.rotterdam.nl - City Informatiecentrum, Coolsingel 97, Rotterdam

di 1 juni
VIVID

GOED WERKEN

Debat naar aanleiding van de expositie van Ontwerpburo Jurgen Bey in VIVID, centrum voor vormgeving (zie tentoonstellingen).

📞 (010) 413 63 21 / www.vividvormgeving.nl - Zaal de Unie, Mauritsweg 34, Rotterdam - 20.00 uur

vrij 4 juni
Academie van
Bouwkunst

WIMBY!

Architectuurhistoricus Michelle Provoost spreekt in de reeks 'Stedelijke vernieuwing' over de rol van Wimby! in Hoogvliet.

📞 (010) 241 48 55 / www.avb.nl - Academie van Bouwkunst, G.J. de Jonghweg 4-6, Rotterdam - 11.00 uur - gratis

zo 6 juni
Stichting
Rotterdam Bouwt!

ROTTERDAM BOUWT!

Tweede editie van deze succesvolle architectuurmanifestatie voor kinderen van 7 tot en met 12 jaar. Onder begeleiding van architecten kunnen kinderen met knutselmateriaal hun architectuurfantasieën vormgeven. Na een korte introductie in architectuur kan met bouwmaterialen, maquettes en foto's worden gewerkt aan een eigen huis, woonboot, gebouw of circus. De mooiste ontwerpen worden naderhand tentoongesteld.

ⓞ (010) 213 32 71 / www.rotterdambouw.nl – Gebouw Las Palmas, Wilhelminakade 66, Rotterdam – 9.00-12.30 uur / 13.30-17.00 uur – toegang vrij – aanmelden verplicht

di 8 juni
Berlage Instituut

GENETIC SPACE

Lezing door architect en theoreticus Karl Chu, oprichter van onderzoeksbureau X Kavya in Los Angeles.

ⓞ (010) 403 03 99 / www.berlage-institute.nl – Berlage Instituut, Botersloot 25, Rotterdam – 19.00 uur € 5,00 (studenten € 2,50) – reserveren noodzakelijk – Engelstalig

vrij 11 juni
Academie van
Bouwkunst

STEDELIJKE VERNIEUWING

Lezing in de reeks 'Stedelijke vernieuwing' door architect Wouter Veldhuis, partner bij MUST, laboratorium voor onderzoek en stedelijk ontwerp.

ⓞ (010) 241 48 55 / www.avb.nl – Academie van Bouwkunst, G.J. de Jonghweg 4-6, Rotterdam – 11.00 uur – toegang vrij

di 15 juni
Berlage Instituut

CONTINUITY / DISCONTINUITY

Lezing door Engelse architect David Chipperfield, op dit moment werkzaam aan 'City of Justice' in Barcelona.

ⓞ (010) 403 03 99 / www.berlage-institute.nl – Berlage Instituut, Botersloot 25, Rotterdam – 19.00 uur € 5,00 (studenten € 2,50) – reserveren noodzakelijk – Engelstalig

wo 16 juni
RKS
AIR

ARCHITECTUURCASES

Naar aanleiding van de reizende expositie 'Lelijk is geen argument' (zie tentoonstellingen) wordt gesproken over imago en identiteit van de naoorlogse wijken in Rotterdam.

ⓞ (010) 433 35 34 / www.rks.nl / www.airfoundation.nl – Zaal de Unie, Mauritsweg 34, Rotterdam – 20.00 uur – toegang vrij – reserveren aanbevolen

do 17 juni
Gilde Rotterdam

CENTRUM

Wandeling langs oude en nieuwe architectuur in het Rotterdamse centrum.

ⓞ (010) 436 28 44 / www.gilderotterdam.nl – start: hal Centraal Station, Rotterdam – 10.00-12.00 uur € 3,00 – reserveren noodzakelijk

vrij 18 juni
Academie van
Bouwkunst

NAOORLOGSE STAD

Lezing over de naoorlogse stad in de reeks 'Stedelijke vernieuwing' door architect en stedenbouwkundige Paul Toornend.

ⓞ (010) 241 48 55 / www.avb.nl – Academie van Bouwkunst, G.J. de Jonghweg 4-6, Rotterdam – 11.00 uur – toegang vrij

wo 23 juni
Gilde Rotterdam

KRALINGEN

Fietsexcursie vanuit het oude Kralingen, via het voormalige Drinkwaterleidingsterrein, naar de Kralingse Plas.

ⓞ (010) 436 28 44 / www.gilderotterdam.nl – start: Hoflaan / Oudedijk, Rotterdam – 10.00-12.00 uur € 3,00 – reserveren noodzakelijk

vrij 25 juni
Academie van
Bouwkunst

HERSTRUCTURERING

Afsluitende lezing in de reeks 'Stedelijke vernieuwing', met Endry van Velzen van De Nijl Architecten over ontwerpen voor de naoorlogse stad.

ⓞ (010) 241 48 55 / www.avb.nl – Academie van Bouwkunst, G.J. de Jonghweg 4-6, Rotterdam – 11.00 uur – toegang vrij

za 26 juni
Stichting DE STAD

BRUGGEN

In het kader van de Dag van de Architectuur zijn er rondleidingen langs de vele bruggen in de binnenstad van Dordrecht. Tijdens de boottochten is er speciale aandacht voor de brug voor de hogesnelheidslijn over het Hollandse Diep, ontworpen door Benthem Crouwel Architecten.

ⓞ 078 614 15 22 / www.stichtingdestad.com – diverse locaties, Dordrecht – vanaf 13.00 uur



T/M 16 MEI 20 JAAR WOLKENKRABBERS IN NEDERLAND

Tentoonstelling georganiseerd door de Stichting Hoogbouw in het kader van haar twintigjarig bestaan. Hoogbouwprofessionals kozen de 20 beste wolkenkrabbers, met de Delftse Poort op nummer één vanwege zijn bijzondere constructie. De expositie geeft een overzicht van de hoogbouwontwikkelingen van de laatste decennia. Iedere vrijdag in mei zijn er films over de bouw van Rotterdamse hoogbouw. *City Informatiecentrum, Coolingsingel 197, Rotterdam, ma 13-17.30, di t/m vr 9-17.30, za 11-17*

T/M 21 MEI GLOCAL INNOVATIONS

Tentoonstelling met werk van de Japanse architect Shuhei Endo en de prijswinnaars van de International Student Competition 2003 van de IFHP (International Federation for Housing and Planning). Thema van de prijsvraag was het onderzoek naar lokale en internationale invloeden op de stad van de toekomst. *Faculteit Bouwkunde TU Delft, Berlageweg 1, Delft, ma t/m vrij 9-21.30*

T/M 31 MEI DE GROTE VERBOUWING

Eenderde van de Nederlandse woningvoorraad is gebouwd tussen 1945 en 1970. Herstructurering van deze naoorlogse woonwijken door middel van sloop en nieuwbouw is de meest ingrijpende bouwopgave op dit moment. De oorspronkelijke stedenbouwkundige ideeën voor gemeenschapsvorming en zelfontplooiing roepen nu een beeld op van eenvormigheid en onveiligheid. De tentoonstelling geeft aan de hand van ontwerp oplossingen voor vijftien wijken een kritisch beeld van het vernieuwingsproces dat nu gaande is. *NAI, Museumpark 25, Rotterdam, di t/m za 10-17, za 11-17*

T/M 31 MEI START

Samen met de tentoonstelling Content in de Kunsthal wordt voor het eerst op grote schaal aandacht besteed aan het werk van OMA en het onderzoeksbureau AMO. Rem Koolhaas is vanwege zijn architectuur(theorie) één van de meest besproken architecten van deze tijd. Alle veertig projecten uit de periode 1978-1994, zoals de Kunsthal, het Nederlandse Danstheater en het ontwerp voor de Tweede Kamer, worden getoond in een open depot. Ze geven zo een volledig overzicht in het Koolhaas-archief van het Nederlands Architectuurinstituut. *NAI, Museumpark 25, Rotterdam, di t/m za 10-17, za 11-17*

T/M 31 MEI CONTENT

Grootse overzichtstentoonstelling van het werk van Rem Koolhaas sinds 1996. Met maquettes, installaties, tekeningen en publicaties geeft de tentoonstelling inzicht in de ontwerpen, theorieën en projecten van zijn architectenbureau OMA en het onderzoeksbureau AMO. De projecten tonen een grote variatie, zowel qua schaal als thema, zoals een villa in Bordeaux, Prada Store in New York, Guggenheim Museum in Las Vegas en de wolkenkrabber China Central Television in Beijing. *Kunsthal, Museumpark, Westzeedijk 341, Rotterdam, di t/m za 10-17, za 11-17*

T/M 6 JUNI ASKING QUESTIONS



FOTO: LUKA KRANER

Tentoonstelling met werk van vijftientig (oud) studenten die de afgelopen tien jaar hun studie Architectonisch Ontwerp aan de Gerrit Rietveld Academie hebben voltooid. De expositie toont meubels, kostuums, films, animaties en maquettes, waarbij studieprojecten en later werk naast elkaar zijn geplaatst. Vijf ontwerpers krijgen speciale aandacht, doordat hun ontwikkeling vanaf hun studie in beeld is gebracht. *NAI, Museumpark 25, Rotterdam, di t/m za 10-17, za 11-17*

T/M 13 JUNI

ALISON AND PETER SMITHSON

De woningbouwprojecten van het Britse architectenpaar Alison (1928-1993) en Peter (1923-2003) Smithson genieten internationale

faam binnen de moderne naoorlogse architectuur. Als geen ander hebben ze de universele stijl en ideeën van de jaren twintig en dertig weten te combineren met historische en lokale architectuur. De tentoonstelling richt zich vooral op de individuele huizen. Er is o.a. een model van het Hexenhaus en een deel van het House of the Future op ware grootte te zien. *Witte de With, Witte de Withstraat 50, Rotterdam, di t/m za 11-18*

T/M 13 JUNI JURGEN BEY

Expositie over de ontvangtkamer die Ontwerpburo Jurgen Bey voor het hoofdkantoor van Interpolis ontwierp. Bey heeft de agrarische oorsprong van de verzekeraar naar voren willen brengen door de ontvangtkamers te behandelen als rijke zondagskamers van het

platteland. Een nagebouwd gedeelte van de ontvangstkamer, met zijn archetypische meubels en rijk gedecoreerde stoffen geven samen met andere ontwerpen inzicht in zijn werk. *VIVID, William Boothlaan 17a, Rotterdam, di 1/m zo 12-18*

24 MEI T/M 26 JUNI **LELIJK IS GEEN ARGUMENT**

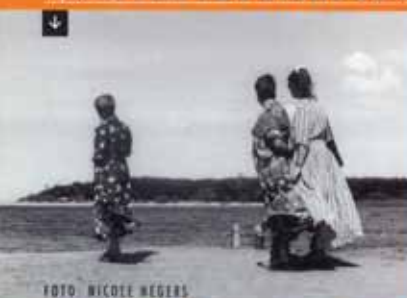
Reizende tentoonstelling georganiseerd door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg over de wederopbouwarchitectuur in Nederland van 1940 tot 1965. De expositie is hier aangevuld met teksten en foto's van de Rotterdamse wederopbouw. *City Informatiecentrum, Coehsingel 197, Rotterdam, ma 13-17.30, di 1/m vr 9-17.30, za 11-17.30*



T/M 22 AUG **GEWOON BAKSTEEN**

GeWoon baksteen is de eerste thematische tentoonstelling binnen GeWoon Architectuur, de nieuwe permanente opstelling van het NAI. Uitgangspunt vormt het materiaal van de eerste architectuurexpositie - Nederland bouwt in baksteen - die in 1941 in Museum Boijmans Van Beuningen was te zien. Voor de toenmalige directeur Dirk Hannema was architectuur vooral een esthetische kwestie. De expositie toont hoe zijn visie zich verhoudt tot hedendaagse ideeën over bouwen in baksteen. *NAI, Museumpark 25, Rotterdam, di 1/m zo 10-17, za 11-17*

T/M 29 AUG **HET EINDE VAN EUROPA**



Met de uitbreiding van de Europese Unie, o.a. met de Baltische staten, Polen, Slowakije en Hongarije, ontstaat een nieuwe oostgrens van ruim 5.000 km. Fotograaf Nicole Negers en journalist Irene van der Linden trokken langs deze nieuwe grens van Europa. De tentoonstelling is een reisdocument van het alledaagse leven van de bewoners. *Kunsthof, Museumpark, Westzeedijk 341, Rotterdam, di 1/m zo 10-17, za 11-17*

29 MEI T/M 5 SEPT **HUNDERTWASSER, FANTASTISCHE ARCHITECTUUR**

Eerste Nederlandse overzichtstentoonstelling van de Weense architect en kunstenaar Friedrich Stowasser, alias Hundertwasser. Ruim twintig modellen en tientallen schilderijen verbeelden zijn eigenzinnige ideeën. Architectuur staat bij Hundertwasser gelijk aan fantasie. Het kleurgebruik en de ronde vormen leiden tot sprookjesachtige gebouwen, zoals het Spleetogehuis, Terrashuis en Spiraalhuis. Ver weg van de academische architectuur, zeer populair bij het grote publiek. *Kunsthof, Museumpark, Westzeedijk 341, Rotterdam, di 1/m zo 10-17, za 11-17*

T/M 19 SEPT **MEESTERS VAN MIDDELLAND**

De expositie toont zeventiende-eeuwse werken van twaalf Rotterdamse meesters die in de wijk Middelland een eigen straatnaam hebben. De wijk werd honderd jaar geleden aangelegd, in een tijd waarin grote historische belangstelling bestond voor dit roemrijke verleden. Naast de schilderijen wordt met plattegronden en historische foto's de geschiedenis van deze wijk getoond. *Historisch Museum Rotterdam, Korte Hoogstraat 31, Rotterdam, di 1/m vr 10-17, za/zo 11-17*



19 JUNI T/M 3 OKT **WOONERVEN EN ZITKUILEN, DE KRITIESE JAREN ZEVENTIG**

Hoog Catherijne in Utrecht, Centraal Beheer in Apeldoorn en de Meerpaal in Dronten typeren het decennium met de hoogste bouwproductie in Nederland. Kenmerkend voor de architectuur van de jaren zeventig zijn de schuine muren, het hellend dak, gebruik van baksteen en de grillige plattegronden. Stedenbouwkundig maakt het woonerf zijn opmars in de wijken. De sociaal-maatschappelijke functie vormt telkens het uitgangspunt bij de uiteenlopende ontwerpen. Met maquettes, tekeningen, films en foto's, en een echte zitkuil, wordt een beeld geschetst van deze woelige jaren. *NAI, Museumpark 25, Rotterdam, di 1/m zo 10-17, za 11-17*

Colofon: Redactie Wijnand Galema, Paul Groenendijk, Gré Ploeg, Pieter Kuster, Chris van Langen, Ewoud Nellen, Joke Vos
Eindredactie Pieter Kuster - Bureau redactie Paul Dijkstra - Vormgeving Kaire Guthan, Works - Druk Drukkaken - Oplage 10.000 -
Uitgave ArchiCenter/Rotterdam Marketing - Redactieadres Beursplein 37, Postbus 30235, 3001 DE Rotterdam, (010) 205 15 00

De Architectuur Agenda Rotterdam wordt financieel mogelijk gemaakt door:

net opgeleverd

Body House

Katendrecht

Af en toe duikt er in de tijdschriften een bijzonder woonhuis op waarvan de locatie angstvallig geheim wordt gehouden voor opdringerige architectuurtoeristen om het woongenot van de bewoner/opdrachtgever te bewaken. Over de locatie van het nieuwe opzienbarende Body House van architectenbureau Monolab wordt niet geheimzinnig gedaan. Het ligt niet verscholen in de bossen van Holten, zoals het 'woonhuis ergens in Nederland' van OMA of in Naarden, zoals het Möbiushuis van Ben van Berkel, maar gewoon op Katendrecht. Toch zou deze woning wel eens een vergelijkbare cultstatus kunnen krijgen.

→ WONDLAB ARCHITECTS

JAN WILLEM VAN KUILENBURG EN

WALTER HOOGWERF 2001-2003



Het Body House is één van de via particulier opdrachtgeverschap totstandgekomen stadswonhuizen in de drie rijtjes van zeven woningen in het Parkkwartier. De rijtjes zijn bedoeld als gouden rand van de nieuwe woonwijk daar, die echter wegens tegenvallende verkoop nog geen gestalte heeft gekregen. Het huis is goed zichtbaar vanaf de openbare weg en via het grote raam is ook een glimp van het interieur te zien. Maar op de begane grond is dit woonhuis een onneembare veste. Deze onderbouw is een gesloten sokkel met slaap- en badkamer, aan de entreezijde afgesloten door een houten front met een nauwelijks zichtbare taatsdeur en aan de tuinzijde door een betonnen wand. Achter deze betonnen wand bevindt zich een patio, aan onder- en bovenzijde met een metalen rooster afgesloten. Overdag komt het (zon)licht van boven; 's avonds het (kunst)licht van beneden.

De body

De woning is verder opgevat als een lege ruimte tussen de twee scheidingswanden met de burens. Daarin is een stalen frame geplaatst, de body van het huis, waarin de belangrijkste functies, de woonkamer, keuken en trappen zijn opgenomen. Het letterlijke hart van de woning, maar ook de longen, want de technische installaties en luchtbehandelingkanalen zijn erin verwerkt. Het stalen frame blijft deels zichtbaar in de ruimte aanwezig, waarbij staalkabels en metalen roosters voor afscheiding zorgen en een beloopbaar zeil een extra ruimte in de top biedt. Verder is het frame zowel binnen als buiten afgedicht met houtvezelplaten, afgewerkt met een lichtblauwe epoxy coating. De niet-materiaalgebonden kleur verwijst naar de Erasmusbrug, zichtbaar vanuit één van de drie vensters in de voorgevel. De drie ramen hebben elk een andere vorm, hoek en oriëntatie: de groenstrook voor het huis, het uitzicht over de Nieuwe Maas en zicht op de Rotterdamse skyline met de Erasmusbrug in de verte.

Op de gevel komt het woord Body House, waarbij de tweede O een inblaasrooster vormt. Dit en veel interieurelementen zijn echter nog niet klaar. Noodgedwongen, door de hoge kosten wordt het interieur door de opdrachtgever zelf afgemaakt. Voor een bezoek aan deze bijzondere woning moet het virtuele www.monolab.nl uitkomst bieden. PG

Atlas van de Culturele Ecologie

De 'Atlas van de Culturele Ecologie van Rotterdam' is gemaakt in opdracht van het Hoogbouwteam. Hij is ontwikkeld door Arnold Reijndorp, stadssocioloog, NEXT architects en de dienst Stedenbouw + Volkshuisvesting van de gemeente Rotterdam. Het Hoogbouwteam is door de gemeente Rotterdam ingesteld om de ruimtelijke en programmatische kwaliteit van de geplande hoogbouw en andere grote ontwikkelingen in het centrum te bevorderen. Daarbij zal de atlas, als nieuw instrument, een belangrijke rol gaan spelen.

Ambitie

Het doel van de atlas is om inzicht te krijgen in de verhouding tussen de geplande en de ongeplande dynamiek die gezamenlijk het karakter en de aantrekkelijkheid van het centrum bepalen. Dit is meer en meer noodzakelijk: de laatste tijd wordt duidelijk dat ook Rotterdam een centrum heeft, met een eigen dynamiek die zich in toenemende mate onttrekt aan planning en beleid.

De atlas nodigt vooral uit tot actief gebruik en bewerking. De gebruiker kan de uiteenlopende digitale kaarten zelf combineren. Daarmee is het een instrument van onderzoek, kennisoverdracht en communicatie: binnen de dS+V, maar ook voor andere partijen die invloed uitoefenen op het functioneren van de stad. De atlas stimuleert een pro-actieve en open manier van werken. Kennis van de dienst over de stad wordt naast kennis van anderen gelegd. Het vergroot de sensibiliteit in het werk, het engagement met de stad en de meerwaarde van projecten.

Toepassing

De atlas is inzetbaar bij het zoeken naar kansrijke ontwikkelingen. Het gaat dan om het opsporen en begrijpen van condities die kunnen bijdragen aan succesvolle interventies in de stad. Waar ligt een goede voedingsbodem voor een versterking van het nightlife? Waar is het milieu voor funshoppen kansrijk? En waar ontwikkelt zich de 'kennisstad'?

Daarnaast is de atlas bruikbaar bij het expliciet en liefst op voorhand plaatsen van projecten en plannen in de context van de bestaande stad. De uitdaging is

dan om de meerwaarde voor zowel stad als project te benoemen en ook te realiseren. Bij de planvorming voor het Baankwartier en de Kruiskade en omgeving is de atlas reeds op deze manier gebruikt. Ook wil de atlas met haar manier van kijken naar en karteren van de dynamiek in de bestaande stad andere partijen en de omgang met andere gebieden in de stad inspireren. Bijvoorbeeld Citycorp, als ontwikkelende partij die nadenkt over de transformatie van de binnenstad, en het Coolhaveneiland, als gebied dat zich kan ontwikkelen op basis van haar bestaande dynamiek.

Een nieuwe vorm van onderzoek

De atlas geeft niet de finale antwoorden op vragen, maar zet wel het spoor uit. Het is een open methode die in de praktijk geamendeerd zal en moet worden. De betekenis van het experiment dat de atlas is, wordt inmiddels herkend, zo blijkt uit de inzending van de atlas door de BNSP voor de European Urban and Regional Planning Awards 2004: "De atlas (...) vormt een goede opvolger van het klassieke planologisch onderzoek."

Voor meer informatie: dS+V Jan van Teeffelen
(010) 489 51 44, j.vanteeffelen@dsv.rotterdam.nl



INVENTARISATIE-
KAARTEN
EVENEMENTEN
EN
NACHTLEVEN





De Doelen

→ E.H. & H.M. KRAAIJVANGER I.S.M. R.H. FLEDDERUS, (1955-1966)

"De foyer van De Doelen met zijn strenge luxe, zijn prachtige geometrische ruimtelijkheid, ademt een voornaamheid die we in hedendaagse vormgeving maar zelden zien. De geometrische wetten die de stoelenrijen, kroonluchters, trappen en zichtbaar hangende zaal hebben gerangschikt, zijn aristocratisch, terwijl de warme witte, grijze kleuren van natuursteen en karpel, en het rijke wijnrood van plafond met het glinsteren van kroonluchters - die nog allure hebben - de bezoeker een gevoel van weldaad geven; een gevoel van voorbijgaande tijden." *Fotograaf Dirk Vroemen*

nieuws

Architectuur Agenda Rotterdam

Ruim zeven jaar bestaat de Architectuur Agenda. Hoog tijd voor de betrokken organisaties om samen met de lezers te kijken naar verbeteringen. Ruim 250 abonnees hebben via een enquête hun mening gegeven over de inhoud en vormgeving. Daarnaast zijn op locatie interviews afgenomen bij 100 (potentiële) lezers.

Met een 7,8 als gemiddeld cijfer wordt de agenda goed gewaardeerd. De lezer oordeelt positief over de deskundigheid en leesbaarheid. Naast het agendadeel met activiteiten en tentoonstellingen wordt vooral de rubriek Net opgeleverd interessant gevonden. Dit zijn de onderdelen die het duidelijkst herkenbaar zijn. De lezersvoorkeur gaat uit naar actuele onderwerpen op het gebied van architectuur en stedenbouw.

De vormgeving vindt men redelijk aantrekkelijk, de voorkant opvallend noch onopvallend. Kleur en een modernere vormgeving kunnen volgens

een aantal lezers de agenda aantrekkelijker maken. Gevraagd naar de frequentie van verschijnen, wordt wisselend een maandelijks en een tweemaandelijks uitgave genoemd. Bijna de helft van de lezers geeft aan behoefte te hebben aan een digitale versie, naast de bestaande agenda.

De resultaten zijn door de redactie gebruikt om tot een vernieuwde Architectuur Agenda Rotterdam te komen. Als geheel is getracht de herkenbaarheid te vergroten en de agenda van een eigentijds uiterlijk te voorzien. De voorkant is met een beeldmerk en korte kopstukken die naar de inhoud verwijzen een echte voorkant geworden. De artikelen zijn voorzien van vaste rubrieknamen, waardoor de lezer zich makkelijker kan oriënteren op de aard van het artikel. Het meest opvallend is waarschijnlijk het gebruik van full colour, om de foto's beter tot hun recht te laten komen. De agenda blijft tweemaandelijks verschijnen, maar binnenkort is op www.rotterdam.info een digitale versie beschikbaar. Zo is er altijd een actuele Architectuur Agenda Rotterdam voorhanden. PK

SchoolParasites

het noodlokaal
als architectuur

Het idee van de SchoolParasites is simpel. Onderwijs is belangrijk voor kinderen. Iedereen wil het beste voor kinderen en dus ook dat ze les kunnen krijgen in mooie gebouwen. Het schoolgebouw wordt terecht beschouwd als een belangrijke architectonische opgave.

In de praktijk brengen veel kinderen hun schooltijd echter niet door in fraai uitgbalanceerde schoolarchitectuur, maar in een ratjetoe van te kleine schoolgebouwen en benauwde noodlokalen die er als containers uitzien.

Nu is er niets mis met noodlokalen, althans in geval van nood. Maar er is wel iets mis als ze jarenlang blijven staan. Als ze de regel zijn geworden in plaats van de uitzondering.

Daar moet iets aan worden gedaan. Dat kan op twee manieren. Ten eerste kun je de ratjetoe vervangen door een permanent gebouw dat groot genoeg is. Dat is een goede oplossing, maar vaak lukt het niet of duurt het eindeloos.

En dus komt oplossing twee in zicht. Als tijdelijke schoolgebouwen onvermijdelijk

zijn, zorg dan dat het de allerbeste tijdelijke gebouwen zijn die je kunt bedenken. Neem het noodgebouw serieus als ontwerpogave. Maak er architectuur van!

Onderdak

Zo simpel was het idee. Met dit idee is WIMBY! in Hoogvliet twee jaar geleden het project SchoolParasites begonnen. Twee architecten en een industrieel ontwerper – ONIX, Barend Koolhaas en Christoph Seyferth – maakten elk een paviljoentje voor een basisschool: het Beest als muziek- en danslokaal, de Bloem met werkplekken, en de Lampion om in te eten en te koken.

De realisatie had veel voeten in de aarde. De onderwijswereld blijkt niet zonder meer berekend op eenvoudige ideeën over architectonische kwaliteit, schoonheid en de waardigheid van een onderwijsomgeving. Maar uiteindelijk is het gelukt. Ga kijken. Lees het boek. Overtuig uzelf.

Niemand kan nog zeggen dat het niet kan. Nu is het aan scholen, ouders, architecten en politici elders in het land, om te zorgen dat kinderen ook daar een mooier onderdak krijgen.

Wilma Kempinga, Projectleider onderwijs WIMBY!

Informatie:

Op zaterdag 24 mei worden de drie SchoolParasites feestelijk geopend (zie activiteiten). Ze staan in Hoogvliet, Rotterdam, bij de basisscholen de Tuimelaar (Lengweg/Lampreistraat), De Notenkraker (Oithelloweg) en De Jacobusschool (Hesselingstraat). Over de SchoolParasites verschijnt het boek 'SchoolParasites: Nieuwe noodlokalen voor naoorlogs Nederland', isbn 90-808185-1-8, €17,50. Voor meer informatie: www.wimby.nl

